

ДРОГОБИЧ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ГЕНЕРАЛЬНОЇ РЕВІЗІЇ ПЕРЕМИШЛЬСЬКОЇ ЗЕМЛІ 1692 р.

Одним з небагатьох джерел до історії м. Дрогобича XVII ст. залишається Ревізія Перемишльської землі 1692 р. Обставини створення Ревізії тісно пов'язані з посиленням регіоналізації Речі Посполитої, що проявилось у зростанні суспільно-політичного значення шляхетських сеймиків в середині – другій половині XVII ст. В Руському воєводстві таким був Вишенський сеймик. Оpubліковані свого часу матеріали, пов'язані з його діяльністю, наочно демонструють процес зростаючого впливу цього представницького органу місцевої шляхти на вирішення багатьох важливих регіональних питань, зокрема й фінансових та навколофінансових.¹ Серед них – збір різноманітних податків, визначення їх розмірів тощо. У процесі полагодження скарбово-фіскальних справ з'являлася відповідна категорія документів облікового характеру, в яких фіксувалися дані про платників податків в межах цілого Руського воєводства або окремої землі, наприклад, Перемишльської, Сяноцької, Львівської тощо; характеризувався їхній матеріальний стан, причини його покращення або погіршення. Ці обліково-статистичні матеріали ставали основним орієнтиром для збирачів податків і допомагали визначати потенційні об'єкти оподаткування й розміри запланованих стягнень.² Власне, Ревізія Перемишльської землі 1692 р. складалася з тією ж метою.

Що стало безпосереднім приводом для створення Ревізії, – чи впровадження нового податку, чи матеріальні збитки, завдані в результаті регулярних вторгнень розбійницьких ватаг з Угорщини та жовнірських постой, – невідомо. Документ охоплює всі населені пункти, розміщені на території Перемишльської землі в так званій Задністрянській частині. Вони розміщені за алфавітом і представлені приватношляхетськими селами та містечками, а наприкінці подано відомості про королівські маєтки та міста. Інформація про шляхетську власність більш розлога. З Ревізії можна дізнатися про власників тієї чи іншої частини села, розміри землеволодінь, наявність господарських об'єктів (млини, корчми, фільварки тощо), кількість залежного селянства.

Відомості про королівські поселення, розміщені у північній частині Перемишльської землі, містять перелік жителів села та розміри землеволодінь. Опис поселень у гірських районах, як правило, узагальнений і обмежується кількома реченнями про кількість селянських господарств, наявність привілейованого землеволодіння (війтівство, вільництво, вибранецтво, тощо) та земель, які лежать облогом.

Матеріали ревізії частково використовувалися в дослідженнях істориків Перемишльщини. Окремі фрагменти друкувалися на сторінках періодичних наукових видань.³

Опис Дрогобича розміщений на 241-246 сторінках Ревізії. Окремо під буквою “S” вміщено перелік загородників Дрогобицького пробозства (сторінки 110-111). Відповідно до просторово-географічних уявлень укладачів та їхніх інформаторів, місто складалося з ринку з ратушею й будинками, розташованими навколо нього (“w Ryнку. Ratusz”) та трьох вулиць – “від мурованої брами” (“Domy w Ulicy od Murowany Bramy”), “на валах” (“Na wałach”) та Ковальської (“w Ulicy Kowalsky”), які, відповідно, нарахо-

ували один заселений та невказану кількість порожніх будинків, одинадцять заселених й сім заселених будинків. Окремо згадано “Miasto Zydowskie”, в якому було розташовано 27 будинків.

Нарешті, ревізори зазначають наявність трьох передмість: Лішнянське, де проживало 25 передміщан, “передмістя між вежами” (“Przedmiescie miedzy Wiezami”), (в інших тогочасних документах ще названо “Завіжним”) – 46 передміщан і, нарешті, Задвірне (“Przedmiescie Zadworne”) – 53 передміщан. Окремо згадано юридику дрогобичького пробоща, на території якої знаходилося 8 господарств та 5 загородників.

Перелік власників міських будинків супроводжується зазначенням розміру території, що прилягала до житла. Як правило, це “цілий пляц” або “півпляцу”. Перший чисельно переважає. Зокрема, серед 22 будинків, розміщених у центрі міста навколо ратуші, або, як зазначається в ревізії, “w rynku”, дев’ять розташовані на половині “пляцу”, решта володіють повноцінною ділянкою землі. Однак така ситуація характерна лише для центральної частини Дрогобича. Описи двох вулиць (“Ulica od Murowany Bramy” та “Ulica Kowalska”) свідчать, що “півпляцу” – це далеко не мінімум. Тут всі будинки розміщені на “третій частині пляцу”, “четвертій частині пляцу” і навіть на “шостій частині пляцу”. На жаль, немає детальнішої інформації про розміри цих “пляців”, що унеможливило її використання як критерію для визначення матеріального становища жителів міста.

Термін “пляц” вживається також під час переліку майна євреїв, які проживали в місті на відведеній для них території. В ревізії згадано 27 будинків, що належали до “Miasta Zydowskiego”, з них 9 розміщувалися на “цілому пляці”, 10 – на “половині пляцу”, щодо решти укладачі документа відомостей не подають. У кількох місцях цього переліку для окреслення розміру будинку, розташованого на “цілому пляці”, вжито значення “великий” (“1. Dom Jersow Wielky Szynkowany na sałym płacie. 16. Dom Wielki na sałym placu szynkowny. 20. Dom Woliow wielki zynkowny na sałym placu”). Це дає підстави говорити про взаємозалежність між величиною будівлі та території, на якій вона розташовувалася.

Ще однією особливістю, що об’єднувала жителів центру міста та мешканців “Жидівського міста”, було право шинкування спиртних напоїв. Більшість будинків навколо ринку названі “шинковими”. Стосовно деяких з них зазначається, що вони “szynkowny miodem y piwem”.

Неодмінним елементом міської власності в центрі Дрогобича була земельна ділянка. Практично кожний власник нерухомості, розміщеної навколо ринку, володів невеликою кількістю землі, – власної чи орендованої. Їх розміри були невеликими й обмежувалися півчвертю, чвертю, півтора чвертями поля. Частина цих земель належала костюлу та шпиталю й орендувалася мешканцями ринкової частини міста (“1. Dom Narozny Nowy Stanisława Brzeskiego Szynkowny miodem y piwem na sałym płacu. Do tego domu trzyma pułtory Cwierci Pola Koscielnego. 2. Andrzeia Zuchoica dom Szynkowny miodem y piwem na sałym placu osiadły. Arenduiie cwierc pola Szpitalnego 5. Dom Szymonowy wdowy na sałym placu Szynkuie miodem y piwem, trzyma Koscielnego pola arenda cwierc pola”). Усього зафіксовано 5 випадків оренди церковних земель розміром 5 чвертей, тобто, понад лан.

Окремі власники, окрім того, володіли і фільварком (“10. Dom Pachowskiego na Sałym placu Szynkowny. Ma swoy Folwark y Cwierc pola. 11. Dom Tymofego Węgryna na sałym placu Szynkowny ma Folwark y Cwierc pola.”). Однак його розміри не вказані, так само не деталізується, з чого саме він складається. Окрім того, міщани

володіли загородами на передмісті. Ревізори нарахували таких сім. На жаль, невідомо, кому саме вони належали і якими були їх розміри. Немає даних і про володіння оброблюваною землею серед решти жителів міста, що наводить на думку про малоземельність або безземельність мешканців двох названих у ревізії вулиць та “Жидівського міста”.

Описуючи передмістя Дрогобича, ревізори зазначали поряд з прізвиськом та ім'ям передміщанина й кількість землі, яка перебувала у його володінні. Як правило, це були невеликі ділянки й їхні розміри коливалися в межах чверті лану – півпрута. В більшості випадків мова йшла про один або півпрута. Володіння чвертю було рідкісним явищем. Окрім того, укладачі ревізії нарахували на “передмісті між вежами” півтреті лану і чотири пруги пусті, необроблені. Передміщани не володіли правом шинкування для своїх потреб і змушені були купувати спиртні напої у корчмах. Одна з них, згадана в ревізії, розміщувалася на Лішнянському передмісті.

Окремо слід сказати про загородників, що знаходилися на землях Дрогобицького провозства. Ревізори, подаючи їхній перелік, як і у випадку з передміщанами, обмежилися фіксацією розмірів земельного володіння, на якому вони сиділи. Ці ділянки оброблюваної землі складали від одного пруга до однієї загороди.

Стосовно соціально-професійного та національного статусу міщан та передміщан, згаданих у ревізії, припускаємо таке. Укладачі документа не наводять якихось ознак соціальної диференціації жителів міста та передмість. Виняток зроблено лише для шляхти. Якщо згадувався її представник, ревізори неодмінно називали його “Jego Mosc”, “Jego Mosc Pan”, “Pan”. Таким чином, у документі зустрічаємо таких представників шляхетського стану, як Копистинський, Нагуйовський, Устрицький, Винницькі, Попелі, Тустановський, Яворський, Унятицька. Все це місцева шляхта з навколишніх сіл. Вони набували нерухомість у місті, як правило, шляхом надання грошей в позику, яку міщани не в змозі були сплатити. У ревізії неодмінно фіксується перехід власності до рук шляхти словами: “w długu odebrał”, “odebrał” (“9. Dom Gofelów ... który wdługu odebrał JM Pan Popiel ... 19. Dom Migdaliny na całym placu odebrał go JM Pan Kopystynski wdługu ... 20. Dom Melachowskiego na całym placu odebrał go JM Pan Nahuiowski ... 21. Dom Vykow ... który odebrała JM Pan Ustrzycki”).

Окрім того, шляхта проживала й на передмісті. В ревізії зафіксовано серед лішнянських передміщан двох Винницьких та Тиравського. Семеро представників привілейованого стану розмістилося на “przedmieście między wiezami”.

Проникнення шляхти в місто не було локальним явищем, характерним лише для Дрогобича. Подібну ситуацію можемо спостерігати і в інших містах Перемишльської землі. Наприклад, взаємовідносини магістрату і громади м. Самбора з представниками привілейованого стану були одним із головних питань, які розглядалися під час приїзду королівських комісарів для ревізії Самбірської економії. Характер цих стосунків, так само як і в Дрогобичі, визначався посиленням фінансової залежності міста від шляхти шляхом надання регулярних, часом доволі значних позик.⁴ Забезпечувалися вони міською нерухомістю й несплата або затягування виплати боргів закінчувались зміною власників. Уже люстратори, делеговані Вишенським сеймиком для “tewidowania” ланів у м. Самборі в 1677 р., зазначали, що “do Sambora należą pięćdziesiąt łanów; łany te ... szczęśliwo zaś znajdują się w rękach duchowienstwa i szlachty”⁵. Так само королівські комісари в 1698 р. серед справ міського магістрату з Самбірською громадою розглянули і винесли вирок стосовно захоплення п. Бірецьким будинків на передмісті за борги Барщовського, самбірського міщанина.⁶

Для міста шляхетська присутність була скоріше негативним, ніж позитивним явищем. Користуючись звільненням від сплати податків, шляхта таким чином зменшувала міські прибутки. Ті ж люстратори 1677 року зазначали, що лани, зайняті духовенством і шляхтою, не дають жодних прибутків⁷.

Подібна ситуація спостерігається і у випадку з духовенством. Громада Дрогобича, відчуваючи постійну нестачу коштів, змушена була вдаватися до послуг церкви у вирішенні своїх фінансових проблем, однак церква, на відміну від шляхти, в процесі оволодіння міською нерухомістю не вдавалася до таких крайніх форм, як насильницьке захоплення та вигнання колишніх власників.

Набуття церквою міських будинків та земельної власності відбувалося шляхом записів ("Legowania") на користь або парафіяльного костюлу, або церковного братства. Зокрема, ревізія згадує "Dom Arechowske... legowany do Kosciola", "14. Dom Stephana Kobryna na puł placu Legowany do Bractwa Święty Anny z ktorego arendę płaci". Слід відзначити, що за цим явищем не завжди крилася фінансова залежність, не виключено, що міщани керувалися своїми релігійними почуттями, й у такий спосіб прагнули забезпечити собі краще існування в потобійчному світі.

Значно почастишали й випадки, як уже згадувалося, орендування церковної землі: "pola koscielnego", "pola szpitalnego". Однак ревізія не з'ясує, чи в даному випадку маємо справу з міською власністю, що перейшла до церкви й залишалася в руках міщан, але вже на правах оренди, чи йдеться про споконвічну власність дрогобицького костюлу, яка здавалася час від часу в оренду.

Додаткову інформацію про соціально-професійні групи серед населення міста можна отримати, проаналізувавши прізвищеві назви вказаних у ревізії міщан та передміщан. Зокрема, серед них згадані "Bednarz Wawrzyniec" з Ковальської вулиці, "Kazimierz Cyrulik", "Aukasz Bednarz", "Szymon Tkacz", "Jan Kowal", "Organisty Domek", "Vatyasz Bednarz", "Tomasz Ganczarz". Всі вони проживали "na walach". Серед жителів "Жидівського міста" натрапляємо на "Zyda Złotnika", "Zydowski Bakalarz w domku maiym", "Dom Rzeznika Zysla na puł placu". "а задвірному передмісті – "Tomasz Rzeznik", "Jakub Rzeznik". Серед підданих дрогобицького пробоща "Ciesla na 1 pręcie".

Не можна однозначно стверджувати, що всі вони були представниками відомих у Дрогобичі ремісничих цехів. Можливо, прізвищева назва дісталася цим особам у спадок від батьків чи дідів, що, власне, і були майстрами цього ремесла, чи закріпилася за ними в якийсь інший спосіб. Але, наприклад, проживання більшості з них "на валах", де всі 11 осіб легітимуються прізвищевою назвою, яка вказує професійну належність, дає підстави зробити висновок, що в даному випадку йдеться саме про ремісників тієї чи іншої професії.

Аналогічно аналіз імен та прізвищевих назв дозволяє виявити певні ознаки національної диференціації. Однією з національних груп, яку доволі легко ідентифікувати, були євреї. Сама назва частини міста "Жидівське місто" та імена осіб, що тут проживали, – "Leyba", "Moszko", "Szamson", "Icko", "Azar", "Jeuchan", "Abram" тощо, – дають підстави говорити, що йдеться саме про єврейську громаду Дрогобича. Відомо, що єврейське населення локалізувалося в Дрогобичі на "Лані". Можливо, ці дві назви – "Жидівське місто" і "Лан", належать одній місцевості. В такому випадку Ревізія відтворює ще одну назву місця компактного проживання євреїв, яка використовувалася в кінці XVII ст., але не збереглася в пізніших джерелах.

Єврейська громада володіла 27 будинками й становила одну з найчисельніших етнічних груп, що мешкали у місті. Поза межами "Жидівського міста" ревізія не згадує

жодного представника цієї національності, що, зрештою, не означає їхньої відсутності серед міщан та передміщан. З інших документів та за свідченням Віклера відомо, що євреї активно орендували соляні жупи, продавали спиртні напої, скуповували нерухомість у місті й передмістях (хоча б у той же спосіб, що й шляхта та духовенство – через боргові зобов’язання міщан перед ними), порушуючи тим самим заборону та обмеження, визначені королівськими привілеями м. Дрогобичу.⁸

Набагато складніше серед указаних в ревізії осіб розрізнити представників польської, української та інших національностей. Адже чимало імен однаково активно вживаються як в українському православному, так і в польському католицькому середовищі. Згадані в ревізії “Jędrzej Paiecowicz”, “Stephan Kobryn”, що проживали в центрі міста на ринку, або “Paweł”, “Roman” – на Лішнянському передмісті, могли бути як українцями, так і поляками.

Однак аналіз імен і прізвищ все ж дозволяє зробити певні припущення. Так, серед жителів центральної частини Дрогобича, двох вулиць та “на валах” більшість мають німецькі імена або використовують латинізовані чи полонізовані варіанти. Це такі, як “Stanisław Brzeski”, “Maczewicz”, “Sebastian” – на ринку; “Krzysztof Gawron”, “Bednarz Wawrzyniec”, “Jakubowa wdowa” – на вулиці Ковальській; “Jan Kowal”, “Kazimierz Cyrulik”, “Matyasz Bednarz”, “Woyciech Bednarz”, “Tomasz Ganczarz”, що проживали “на валах”. Серед передміщан це “Jakub Rzeznik”, “Tomasz Rzeznik”, та “Domnik” – загородник дрогобицького пробоща. Що характерно: практично все населення “на валах” представлене носіями цих імен. Друге, що впадає у вічі, – прізвищеві назви мешканців Дрогобича, утворені за професійною ознакою, та “неукраїнські імена”, вживані ними, практично збігаються.

Окремо зазначимо, що наявність “німецького” імені не завжди свідчить про приналежність саме до польської національності. Адже всі ці імена активно використовувалися серед інших західних сусідів українців – німців, угорців, чехів, словаків тощо.

Разом з тим, можна натрапити й на такі “істинно” українські імена, як “Iwan Juchpowicz”, “Jaremicha wdowa”, “Hryn”, “Hrynko”, “Stec”, “Fed”, “Iwan Tur”, “Homa”, “Hryn Solski”, “Jas Bohoroda”, “Fed Prokopow”, “Fed Wasyliszyn”, “Borasow Fed”, “Olexa” та ін. В основному, вони домінують серед жителів передмістя, зустрічаються між власниками будинків “на ринку” й відсутні на вулицях.

Серед мешканців Дрогобича трапляються й доволі цікаві прізвищеві назви, як то “Dom Tymofedo Węgryna” в центрі, та “Cyganka” на юридиці дрогобицького пробоща. В першому випадку мова йде, скоріше за все, про визначення батьківщини власника “прізвища” або його предків. Імовірно, він був вихідцем із Закарпаття, що належало тривалий час Угорщині. В другому випадку важко однозначно стверджувати про наявність в Дрогобичі циган. Не виключено, що власниця цієї прізвищевої назви мала певну зовнішню або психологічну подібність до представників цього етносу. Отже, можемо припустити, що міщани Дрогобича досить часто принаймні контактували з циганами. Багато жителів Дрогобича згадані без імен, лише прізвищевою назвою, що унеможливає їхню національну ідентифікацію.

Публікація документа здійснена з оригіналу, із збереженням особливостей тогочасної орфографії.

CIVITATES DROHOBYCZ

W RYNKU. RATUS

1. Dom Narozny Nowy Stanisława Brzeskiego Szynkowny miodem y piwem na całym placu, Do tego domu trzyma pułtory Cwierci Pola Koscielnego.
2. Andrzeia Lachowica dom Szynkowny miodem y piwem na Całym placu osiadły, arenduie Cwierc pola Szpitalnego.
3. Dom Iwana Kobryna osiadły na puł placu Szynkowny Niema Folwarku ane pola.
4. Dom Jana Maczieiow Na puł placu Koscielnym do Bractwa Bozego Ciała dorocznią płaci arende.
5. Dom Szymonowy Wdowy na całym placu, Szynkuie miodem y piwem, trzyma Koscielnego pola arendą Cwierc pola.
6. Dom Jędrzeia Gaiewiczza na puł placu Szynkowny. Cwierc pola Koscielnego arenduie.
7. Dom Iwana Jachnowicza na całym placu Szynkuie miodem y piwem niema pola, ani Folwarku.
8. Dom Sebastyana na puł placu Szynkuie miodem y piwem.
9. Dom Gołdow na puł placu nieszynkowny, który w długi odebrał JM Pan Popiel.
10. Dom Pachowskiego na całym placu Szynkowny Ma Swoy Folwark y Cwierc pola.
11. Dom Tymofego Węgryna na całym placu Szynkowny ma Folwark y Cwierc pola.
12. Dom Zacharyaszow Na całym placu Szynkowny. Ma Folwark y puł Cwierci pola.
13. Dom pusty Hrehorego na całym placu.
14. Dom Stefana Kobryna na puł placu Nieszynkowny, Legowany do Bractwa Święty Anny, z ktorego arendę płaci.
15. Dom Iwana Atyniaka na całym placu, który sprzedał do Zupy na spalanie. Browar pusty iest, Folwark na Cwierci pola należy do [...].
16. Dom Anuchowske na Całym placu Nieszynkowny ten plac Legowany do Koscioła. Cwierc Koscielnego Pola trzyma.

//242//

17. Dom Trazyczkiey wdowy na całym placu Szynkowny. Ma Folwark z Cwiercią pola.
18. Dom Arasiniaczkiey wdowy na puł placu Szynkowny, ma puł Cwierci pola.
19. Dom Migdaliny na Całym placu, Odebrał go Jm Pan Kopystynski wdługu.
20. Dom Melachowskiego na całym placu, odebrał go Jm Pan Nahuiowski, Szynkuia w nim miody y piwo.
21. Dom Vykow na puł placu Szynkowny, który odebrał Jm Pan Ustrzycki.
22. Kolodziczka na puł placu ma Dom Szynkowny, Który Odebrał Jm Pan Karski.

DOMY W ULICY OD MUROWANY BRAMY

1. Koselowiczow na Trzeci Części placu Nieszynkowny. Ma swego pola puł Cwiercie.
2. Insze na teyze Ulicy puste place.

W ULICY KOWALSKI

1. Dom Krzysztofa Gawrona na Trzeci Części placu Szynkuie miodem y piwem Zadnego pola niema.

2. Dom Gawronow na 4 Czesci placu. kowal w nem mieszka.
3. Dom Gawronow pusty na 4 Czesci placu.
4. Bednarz Wawrzyniec Ubogi na Czwierty Części placu ma pola puł cwierci.
5. Jakubowa wdowa na pięty Czesci placu nieszynkuie.
6. Dom Jędrzeia Dziekowiak Kowala na szosty Czesci placu Na Koscielnym osiadł tym placu.
7. Dom Iwana Ganuszowica Na trzeci Czesci placu, Szynkuie miodem, trzyma Koscielnego pola p[uł] Cwier[ci].

NA WAŁACH DOMKI

1. Kazimierz Cyrulik bez gruntu y bez ogroda.
2. Łukasz Bednarz bez gruntu y [ogrodu].
3. Szymon Tkacz bez gruntu y ogro[du].
4. Jan Kowal Niema gruntu an[i] [...].
5. Dzwonekow Domek.
6. Organisty Domek.
7. Matyasza bednarza Domek, do niego puł cwierci pola.
8. Woyciech Bednarz ma takze p[uł] Cwierci pola do siebie.
9. Petelnik na p[uł] Cwierci pola.
10. Tomasz Ganczarz ma pręt po[la].
11. Woznego y sługi Mieskiey dwie chałupke.

//243//

MASTO ZYDOWSKIE

1. Dom Jerszow Wiezny Szynkowny na całym placie.
2. Dom Ickow Nieszynkowny na puł placu.
3. Dom Leybow nieszynkowny na puł placu.
4. Dom wielki Leyzorow Na całym placu Szynkowny.
5. Dom Moszkow Nieszynkowny na puł placu.
6. Dom Moszkow Szynkowny na puł placu.
7. Dom Jakubow Nieszynkowny na puł placu.
8. Dom Samsonow Szynkowny na całym placu.
9. Dom Mieski na całym placu.
10. Drugi domek Mieyski.
11. Dom Wiezny Iliaszow Szynkowny.
12. Dom Lazarza na p[uł] placu.
13. Dom Leybow na całym placu.
14. Ryckowa wdowa na puł placu.
15. Jeychan na puł placu.
16. Dom Wielki na całym placu szynkowny.
17. Dom Abramow Szynkowny na całym placu.
18. Domek Ilcycki wdowy Nieszynkowny.
19. Domek Kantora Zyda.
20. Dom Woliow wielki Szynkowny na całym placu.

21. Oram Zydowski Bakalarz w Domku małym.
22. Malarz w mały chałupie.
23. Dom wielki na całym placu do P Kopystynskiego Należący.
24. Dom Szkolnika Zyda.
25. Zyda Złotnika Dom na p[uł] placu.
26. Dom Rzeznika Zyda na p[uł] placu.
27. Chałupek Małych Cztery piąta za bramą Dawida.
Dom Mieski wielki za bramą ku zupie.
Zagrod Mieyskich na Przedmiesciu wszystkich iest siedm.

PRZEDMIESCIE LISNIANSKIE
NA KTORYM CI OSIEDLI PRZEDMIESCZANIE

1. Postrzygacz na iednym pręcie.
2. Jakub na pułtora pręta.
3. Jaremicha wdowa na 1 pręcie.
4. Stecycha wdowa na 1 pręcie.
5. Iwanik na puł cwierci.
6. Stefan na jednym pręcie.

//244//

8. Hryn na puł pręta.
9. Biendzyk na 1 pręcie.
10. Czeszek na puł Cwierci.
11. Michayło na 1 pręcie.
12. Hrynko na 1 pręcie.
13. Baranek na p[uł]tora pręta.
14. Bdaka na p[uł]tora pręta.
15. Stec na iednym pręcie.
16. Znaczek na 1 pręcie.
17. Holowczak na p[uł] Cwierci.
18. Wasyl na 1 pręcie.
19. Fed na p[uł]tora pręta.
20. Chałupa ... Należy do JP Tyrawskiego pod ktory Cwierc pola iest.
21. P Kobirski na p[uł] Cwierci pola.
22. P Winnicki na puł Cwierci.
23. Drugi P. Winnicki na p[uł] Cwiercie.
24. Kosak na p[uł]tora pręta.
25. Ligeza na iednym pręcie.
Karczma Szykowna na tym ze Przedmiesciu.

DRUGIE PRZEDMIESCIE MIEDZY WIEZAMI.
KTOREGO OSIADŁOSC TAKA IEST.

1. Mikucyn na puł pręciu pola. Ktore mu y z chałupą P Alexander Winnicki odebrał.
2. Iwan na puł pręcie.
3. Gieniezka na 1 pręcie.

4. Iwan Tur na 1 pręcie.
5. Fed na puł Cwierci.
6. Kolpecki na puł Cwierci.
7. Łobodycz na puł pręcie.
8. Stec na puł pręcie.
9. Pustka Maczyszyna na p[uł] pręcie.
10. Jacycha wdowa na p[uł] pręcie.
11. Andryi na puł pręcie.
12. P. Jan Winnicki na p[uł]tora pret.
13. Łucczyn na 3 prętach.
14. Kusnerka na puł preciu.
15. Andryi na iednym pręcie.
16. Wasyl na iednym pręcie.
17. Homa na puł pręta.
18. Stapan na puł pręta.
19. Pani Uniatycka na p[uł] Cwierci.
20. Petrykowicz na 1 pręcie.
21. Hryn na puł pręta.
22. Wasyl na iednym pręcie.
23. Motel na puł pręta.
24. Jacio na iednym pręcie.
25. P. Jaworski na 1 pręcie.
26. Hryn na p[uł]tora pretach.
27. Iwan Semunczak na p[uł]tora p[ręta].
28. Ilko pieszy na iednym precie.
29. Demko na 1 pręcie.
30. Hryn na puł pręta.
31. P. Hołynski na p[uł]tora pręta.
32. Ten ze drugi pręt trzyma.
33. P. Popiel Owsianik na 1 pręcie.
34. Hryn Solski na 1 pręcie.
35. Ilko na puł preta.

//245//

36. Jac Bochoroda na 1 pręcie.
 37. Cuszko na iednym pręcie.
 38. Michayło na p[uł]toru pretach.
 39. Fed Prokopow na 1 pręcie.
 40. Hromanski na 1 pręcie.
 41. Iwan na 1 pręcie.
 42. P Tustanowski na p[uł]tora p[ręta].
 43. Woyt na iednym pręcie.
 44. Wasylichy na puł pręta.
 45. Stec na iednym pręcie.
 46. Pakutycz na puł pręta.
- Pustych Janow rachuiąc po Szesnastu pretow w łan iest pułtrzecia łanu y prętow Cztery.

TZECIE PRZEDMIESCIE ZADWORNE.
DO KTOREGO TAKA IEST OSIADŁOSC.

1. Michayło na pułtora pręta.
2. Iwaniszyn na 1 pręcie.
3. Szymko na 1 pręcie.
4. Tracz na 2 zagonach.
5. Sawicki na p[uł]tora prątach.
6. Stefan Łoin na 1 pręcie.
7. Horni Stefan na 1 pręcie.
8. Wasyl na 1 pręcie.
9. Kiziak na 2 zagonach.
10. Matczycha na 1 pręcie.
11. Makow Jac na 1 pręcie.
12. Sen Mackow na puł Cwierci.
13. Stec na pułtora pręta.
14. Szemelak na p[uł] Cwierci.
15. Andrus na 3 zagonach.
16. Fed Wasyliczyn na 1 prę[cie].
17. Homowiezka na p[uł] Cwierci.
18. P. Karski na p[uł] Cwierci.
19. Borykow Stec na pręcie.
20. Szalaganowko na p[uł] Cwierci.
21. Iwan na jednym pręcie.
22. Michayło Makowy na pręcie.
23. Arasim na 1 pręcie.
24. Proc na puł Cwierci pusty.
25. Mediczyn pręt pusty.
26. Halow pręt pusty.
27. Rozyszyn p[uł] Cwierci puste.
28. Krawcow zięna 1 pręcie.
29. Ichnat na 1 pręcie.
30. Lubczycha na p[uł] preta.
31. Czuczmozowy na p[uł] Cwierci puste.
32. Tomasz Rzeznik na 1 pręcie.
33. Jakub Rzeznik na 1 pręcie.
34. Iwan Magow na 1 pręcie.
35. Cwyła na 1 pręcie pusty.
36. Stepanczukowe p[uł] Cwierci pu[ste].
37. Jukaszowe pułtora pręta.
38. Hamandryk na 2 zagonach.
39. Wozniak na p[uł] Cwierci pus[ty].
40. Kosyłowego pręt pusty.
41. Pasko na puł pręta.
42. Michayło na 1 pręcie.
43. Borysow Fed na 1 pręcie.
44. Frynkow pręt pusty.

//246//

45. Chłopicha na 1 pręcie.
46. Kusto na puł pręta.
47. Kusto Stary na p[uł] pręta.
48. Paranicz na puł pręta.
49. Kuzik na dwóch zagon[ach].
50. Olexa na 1 pręcie.
51. Hryndacz na 1 pręcie.
52. Sęn na 1 pręcie.
53. Fedaszka na 1 pręcie.

PODDANI DO PROBOSTWA DROHOBYCKIEGO W POSSESYI NA TEN CZAS
JM XIĘDZA ORZECHOWSKIEGO SCHOLASTYKA CHEŁM[SKIEGO].

1. Osmalowicz na p[uł]toru pr[ę]t[a].
2. Chaszow na 1 pręcie.
3. Milian na 1 pręcie.
4. Jaworski na 1 pręcie.
5. Zuk na iednym pręcie.
6. Roman na 1 pręcie.
7. Ciesła na 1 pręcie.
8. Garbowicz na p[uł]tora pr[ę]t[a].

ZAGRODNICY

1. Dominik na zagrodzie.
 2. Szemer na zagrodzie.
 3. Gacak na zagrodzie
 4. Cyganka na zagrodzie.
 5. Bovyn na zagrodzie.
- Wszystkich zagrodnikow iest dwudziescia. Pustych prętow pięć.

Центральний державний історичний архів України у м. Львові. – Ф. 14:
Перемишльські земські акти. – Оп.1. – Спр.258. – С. 241-246.

¹Akta Grodzkie i Ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum t. zw. Bernardyńskiego we Lwowie. – Lwów, 1909. – T.20; 1911. – T.21; 19 – T.22. Sochanewicz St. Z dziejów sejmiku wiszeńskiego 1673-1732. – Lwów, 1912. Из сучасних праць: Винниченко О.О. Позиція шляхти Руського воеводства стосовно соціально-економічного та політичного стану Речі Посполитої в другій чверті XVIII ст. (за матеріалами інструкцій Вишенського сеймика послам на сейми 1632-1647 рр.) // Україна модерна. – Львів, 1999. – Ч.2-3. – С.7-38.

² До таких джерел належать опубліковані польськими науковцями поборові реєстри Перемишльської землі за 1628, 1651, 1658 рр. та Сяноцької землі за 1640 s 1655 рр. (Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1628 roku. Wyd. Budzyński Z. i Przyboś K. – Przemyśl-Rzeszów, 1997. Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1651 roku. Wyd. Budzyński Z. i Przyboś K. – Przemyśl-Rzeszów, 1997. Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1658 roku. Wyd. Budzyński Z. i Przyboś K. – Przemyśl-Rzeszów, 2000. Rejestr poborowy ziemi sanockiej z 1640 roku. Wyd. Budzyński Z. i Przyboś K. – Rzeszów, 1998. Rejestr poborowy ziemi sanockiej z 1655 roku. Wyd. Budzyński Z. i Przyboś K. – Rzeszów, 1998.)

³ Пірко В.А. Економічна руїна в Перемишльській землі на початку XVIII ст. // Вісник Львівського державного університету. Серія історична. – Львів, 1965. – Вип.3. Верган В.М. Побут селян і робітників Дрогобиччини в творчості Івана Франка // Дрогобиччина – земля Івана Франка. – Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1978. – Т.2. – С.196. Гайда Ю.І., Шуптар В.Д. Турківщина: історія населених пунктів. – Ужгород, 2002. Юсипович Ю. Турківщина, за завісою століть. – Львів, 1993.

⁴ В кінці XVII – XVIII ст. магістрат м. Нового Самбора вів тривалий процес з шляхтичем Созанським, який позичив місту більше 4 тисяч злотих (Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка. Відділ Рукописів та рідкісної книги. – Ф. “Самбірська економія”. – Спр.537/III. – Арк.34, 45.)

⁵ Dörflerówna A. Materiały do historii miasta Sambora. 1390-179. – Lwów, 1936. – Nr 272.

⁶ Ulanowski B. Komisya Samborska z r. 1698 // Archiwum komisii prawniczej. – Kraków, 1895. – T.V. – S.326.

⁷ Dörflerówna A. Materiały do historii miasta Sambora. 1390-179. – Lwów, 1936. – Nr 272

⁸ Wikler J. Z dziejów żydów w Drohobyczu (od r.1648 do upadku Rzeczypospolitej) // Biuletyn żydowskiego instytutu historycznego. – 1969. – luty-grudzień. – Nr 71-72. – S. 39-63.

Ігор Смуток.

Дрогобич за матеріалами Генеральної ревізії Перемишльської землі 1692 р.

В статті представлено фрагмент ревізії Перемишльської землі кінця XVII ст., що містить опис Дрогобича, зокрема перелік його жителів. Автор, аналізуючи це джерело, здійснив спробу з'ясувати соціально-професійну та національну структуру населення. Проаналізовано майновий стан жителів Дрогобича.

Ihor Smutok.

Drohobych After the Materials of the General Auditing of Peremyshl Land in 1692.

In the article the fragment of Peremyshl Land at the end of the XVII c. is submitted, containing the description of Drohobych and, in particular, the list of its inhabitants. Having analyzed this source, the author carries out an attempt to clarify the social, professional and national structure of the population. The property condition of the inhabitants of Drohobych undergoes analysis as well.